

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

Студенттер мен жас ғалымдардың
«ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ БІЛІМ - 2014» атты
IX халықаралық ғылыми конференциясы

IX Международная научная конференция
студентов и молодых ученых
«НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ - 2014»

The IX International Scientific Conference for
students and young scholars
«SCIENCE AND EDUCATION-2014»

2014 жыл 11 сәуір
11 апреля 2014 года
April 11, 2014

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ**

**Студенттер мен жас ғалымдардың
«Ғылым және білім - 2014»
атты IX Халықаралық ғылыми конференциясының
БАЯНДАМАЛАР ЖИНАҒЫ**

**СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ
IX Международной научной конференции
студентов и молодых ученых
«Наука и образование - 2014»**

**PROCEEDINGS
of the IX International Scientific Conference
for students and young scholars
«Science and education - 2014»**

2014 жыл 11 сәуір

Астана

УДК 001(063)
ББК 72
Ғ 96

Ғ 96

«Ғылым және білім – 2014» атты студенттер мен жас ғалымдардың IX Халықаралық ғылыми конференциясы = IX Международная научная конференция студентов и молодых ученых «Наука и образование - 2014» = The IX International Scientific Conference for students and young scholars «Science and education - 2014».
– Астана: <http://www.eni.kz/ru/nauka/nauka-i-obrazovanie/>, 2014. – 5831 стр.
(қазақша, орысша, ағылшынша).

ISBN 978-9965-31-610-4

Жинаққа студенттердің, магистранттардың, докторанттардың және жас ғалымдардың жаратылыстану-техникалық және гуманитарлық ғылымдардың өзекті мәселелері бойынша баяндамалары енгізілген.

The proceedings are the papers of students, undergraduates, doctoral students and young researchers on topical issues of natural and technical sciences and humanities.

В сборник вошли доклады студентов, магистрантов, докторантов и молодых ученых по актуальным вопросам естественно-технических и гуманитарных наук.

УДК 001(063)
ББК 72

ISBN 978-9965-31-610-4

©Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық
университеті, 2014

көрсеткіші болып табылады. Қалай десек те, тіл- ұлттың ұлылығын, ұлттығын ерекшелейтін басты нышан екені хақ. Тілі жоқ халықтың ұлты да жоқ болары да дау туғызбасы ақиқат. Сондықтан ағайындар, көптілділік мәдениетті қалыптастырмас бұрын, біріншіден біз Қазақстанды өзінің Әнұраны, Елтаңбасы, Туы, Ата Заңы бар, тәуелсіз де егеменді ел деп танығымыз келсе, ең алдымен оның мемлекеттік тілін басқа диаспора өкілдеріне мойындатып, құрметтеуге тиіспіз. Себебі, Тәуелсіз елдің тілі де тәуелсіз болуы шарт, бұл- өмір ақиқаты. Дамыған қоғамда үш тілді меңгеру талабы қойылса, онда, ана тілімізді басқа ұлт өкілдеріне мойындату- ресми биліктің мемлекет алдындағы парызы, халық алдындағы қарызы болуы тиіс.

«Тілеуіміз тыныштық- тірлігімізде бірлік» болсын ағайын!

Пайдаланылған әдебиеттер:

1. Қазақстан ұлттық энциклопедиясы.
2. // журнал Мәдени мұра №6, 2011.ж
3. // журнал Тұмар №5, 2010.ж
4. // журнал Дәстүр №2, 6. 2011.ж
5. // журнал Мәдениет №5, 8. 2010.ж
6. // журнал Саясат №2. 2009.ж

УДК 63.321.96(574)

ЭЛИТАЛАРДЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК ӨКІЛДІЛІГІ

Болатұлы Нұржан

Nurzhan_adrahov@mail.ru

Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ Журналистика және саясаттану факультетінің студенті, Астана, Қазақстан

Ғылыми жетекшісі - М.Т.Іліпов т.ғ.к., профессор м.а.

Қазіргі заманғы қоғамның элиталылығы жеткілікті дәлелденген айғақ. Оны жою мен саяси түрде жұмсартудың кез келген әрекеттері тек деспоттық, нәтижесіз элиталардың өктемдік етуіне әкеп соқтырып, соңында бүкіл халыққа зиянын тигізіп отырды. Саяси элиталылықты тек қоғамдық өзін өзі басқару есебінен ғана жоюға болады. Алайда адами өркениет дамуының қазіргі кезеңінде халықтың өзін өзі басқаруы шындыққа қарағанда жәй әшейін тартымды идеал. Демократиялық мемлекет үшін элитамен күресу емес, қоғамға неғұрлым пайдалы, нәтижелі элитаны қалыптастыру, оның әлеуметтік көріктілігін, уақтылы сапалы жандануын, олигархтану тенденциясын, жабық өктемдік етуші артықшылықтары бар кастаға айналуын болдырмауды қамтамасыз ету өте маңызды.

Элитаның қоғамды басқару қызметтерін орындауының тиімділігін сипаттайтын әлеуметтік нәтижелілігі көптеген көрсеткіштерден қалыптасады. Олардың ішінен маңыздыларына жоғары кәсіби құзыреттілік пен жетекші кадрлар үшін қажет: адалдық, заңдар мен адам құқықтарын сыйлау, ортақ береке туралы ойлау және т.б. қамтамасыз ететін көлденең және тік интеграцияның тиімді үйлесімі мен рекруттеудің тиімді жүйесі жатады.

Көлденең интеграция — бұл элитаның түрлі өкілдерінің әріптестігі, оның топтық бірігуі. Ол белгілі бір аралықты ұстап тұрып, ұжымдық шешімдерді қабылдаудың, қоғамды саяси полярландыру мен радикалдандырудан қорғау, жетекшілердің компромистік шешімдерді табуы мен консенсуске қол жеткізуі, шиеленістердің алдын алу мен шешу қабілеттерін арттыру үшін қажетті шарт болып табылады. Бірақ топшілік интеграция элитаның әлеуметтік нәтижелілігіне элитаның бүкіл қоғам мүдделерін білдіруін сипаттайтын оның әлеуметтік өкілеттілігін әлсіретудің есебінен орын алмаған

кезде ғана септігін тигізеді. **Е. Хоффманн-Ланге** атап өткеніндей, заманауи «элиталар талаптарын өздерінің шешім қабылдау еркіндігін шектеу ретінде қабылдайтын өз базисынан эмансипациялану тенденциясына ие».

Заманауи саяси элитаның негізгі топтарының әлеуметтік табиғаты — жабық (табуированный) тақырыптардың бірі. Зерттеушілер мұндай проблеманың бар екенін негізі мойындамайтындай ой қалыптасады, бірақ бұған себептері болғанның өзінде ол әдіснамалыққа (методологический) қарағанда психологиялық сипатқа ие. Сұрақтың қойылуының өзі өзінің негізгі аспектілерінде бір бірімен полемикада құрылатын екі теорияның – элитистік концепция мен таптық (марксистік) көзқарастың гибриді болып табылады.

Марксистік теория бұқараның саяси өмірге тікелей қатысуының басты мүмкіндігін ғана емес, күнделікті қажеттілігін де мойындайды. Саясат дегеніміз – бұл адамдардың тар шеңберінің әрекет саласы деген ережені марксизмнің негізін салушылар эксплуататорлық таптарға тиесілі билікке салынған монополияның салдары деп есептеді. Мұндай монополияның жойылуы, олардың ойынша, саяси элита мен қалған қоғам арасындағы шекараны жоқ етуге қабілетті. Мұнан өзге, марксистік теория вербалданбаған жолдауға сүйенді, оған сәйкес саяси үдерістер — әлеуметтік үдерістердің тікелей жалғасы, сондықтан саяси күреске қатысушылардың әлеуметтік құрамы сәл бұрмаланған түрде болса да қоғамдық таптардың бүкіл спектрін ұсынуы тиіс. Өзгеше айтқанда, Маркс пен оның ізбасарлары үшін өз саяси мүдделерін білдіруге және қорғап қалуға қабілетсіз таптар болған жоқ (бұған тек шаруашылық жатқызылған жоқ, соның өзінде парцельді), ал саяси элитаның түрлі топтары өздері бой көрсеткен таптардан ғана құрылды.

Бұл көзқарасқа қарама-қарсы элитистік концепция саяси элитаны өз корпоративтік мүддесі мен корпоративтік санасы бар өз бетінше әлеуметтік топқа бөледі. Осыдан келіп, мына терминдер шығады: билеуші немесе саяси тап. Саяси элита ішінде түрлі әлеуметтік топтардың болғаны рас, бірақ бұл жағдайда әңгіме, әдетте, әлеуметтік өкілділік қызметтерін орындау жайлы емес, әлеуметтік құрам туралы болды. Шынында да, егер саяси элита — бұл жеке әлеуметтік тап болса, онда ол бәрінен бұрын өз мүддесін басшылыққа алатын болады және оның өзге таптардың мүдделерін жақтауы туралы әңгіменің болуы да мүмкін емес. Сөйтіп, саяси элита, әрине, қоғамда болып жатқан үдерістерге жауап беретін «өзімен өзі жүретін нәрсе» болып табылады, ол тіпті өз құрамын «төменнен» («элиталар айналымы») шыққандардың есебінен жаңартады, бірақ ол мұны өзіне имманентті (имманентно) түрде тән ерекшеліктермен жасайды — бұл сәулелі энергиямен ортақ еш нәрсесі жоқ өсімдік жапырақтары аулайтын күннің сәулесінің фотосинтез барысы үшін қызмет еткенімен бірдей.

Теорияның бұл екеуі — таптық және элитистік, — ғылыми білім тарихында жиі болатынындай, өздерінше дұрыс. Маркстік көзқарас саяси элитаның жабықтығын тарихи түрде ауыспалы себептермен түсіндіреді; әлеуметтік жағынан саяси элитаның біртекті емес (егер бұл біртектілікке билікті бір таптың қолында шоғырландыру арқылы қол жеткендігін есептемесек), әрқайсысы саяси белсенді қоғамдық таптардың мүдделерін қорғаушы топтарға бөлінген. Элитистік концепция әділдігін келесі факт растайды: тіпті социумның ішіндегі сословиелік (сословные) және өзге де кедергілер жоғалғанның өзінде саяси элита қоршаған қоғамның ішінде жоқ болып кетпейді, ал қоғамдық үдерістердің саяси элита ішіндегі өзгерістерге ықпалының сызықтық сипаты жоқ, себебі оның ішкі стратификациясы қоғам стратификациясымен жартылай ғана сәйкес келеді.

Элитаның халықтың сұраныстары мен пікірлерін білдіруі көптеген себептерге байланысты болады. Олардың бірі - оның өкілдерінің әлеуметтік тегі. Ол саяси бейімділікке едәуір түрде әсер етеді. Шаруа, жұмысшы, белгілі бір этникалық және өзге топтардан шыққандарға сәйкес таптардың өзіне тән сұраныстарын жеңіл түсінуі, олармен ортақ тіл табысатыны түсінікті. Алайда жұмысшылар мүддесін жұмысшылардың, фермерлердікі – фермерлердің, жастардікі – жастардың қорғауы міндетті емес және т.б.

Мұны көбіне кәсіби саясатшылар, қоғамның өзге топтарынан шыққандар да жақсы жасай алады.

Қазіргі мемлекеттерде элитадағы халықтың өкілділігін білдірудің пропорционалды еместігі барынша зор (велика) болып отыр. Мысалы, Батыс елдерінің элитасы арасында өзге топтарға қарағанда университет түлектері неғұрлым кеңірек ұсынылған. Ал бұл, әдетте, олардың ата-аналарының барынша жоғары мәртебесімен байланысты. Жалпы түрлі таптардың элитадағы өкілділігінің пропорционалды еместігі иеленіп отырған лауазымның жоғарылауына қарай өседі. Саяси-басқару пирамидасының бірінші қабаттарында халықтың төменгі таптары биліктің жоғарғы эшелондарына қарағанда неғұрлым кең ұсынылған. Саяси элиталар мен бүкіл халықтың көрсеткіштеріндегі пропорционалсыздық жетекшілердің саяси бейімділігінің өкілсіздігін білдірмейді.

Қағаз жүзіндегі бейне-әлеуметтік құрылым элитасымен салыстырғанда элитаның әлеуметтік өкілділігінің кепілдігіне оның ұйымдастырушылық (партиялық, кәсіби одақтық және т.б.) тегі жатады. Ол адамдардың құндылықты бейімділіктерімен тікелей байланысты. Мұнан өзге, партиялар мен өзге ұйымдар әдетте өз мүшелеріне тисті бағытта әсер етудің жеткілікті мүмкіндіктеріне ие.

Қазіргі демократиялы қоғамда элитаны бақылаудың партиялық механизмдері мемлекеттік және қоғамдық институттармен толығуда. Мұндай институттарға сайлау, бұқаралық ақпарат құралдары, қоғамдық пікірді сұрау, қысым топтары және т.б. жатады.

Қолданылған әдебиет:

1. Ашин Г.К., Охотский Е.В. «Курс элитологии», М., 1999, 368 б
2. Ашин Г.К. «Элитология», М., 1998, 108 б
3. Данилов А.Н. «Социология власти», М., 2001, 447 б
4. Гаджиев К.С. «Введение в политическую науку», М., 1997, 544 б
5. Мухин А.А., «Бизнес – элита и государственная власть», М., 2001, 208 б
6. «Политология» / под ред. Байдельдинова Л.А. и др., Алматы, 2000

БЛОГГИНГ КАК СРЕДСТВО МАССОВОЙ ИНФОРМАЦИИ

Боровикова Екатерина Андреевна

Katik_bor@mail.ru

Студентка 3 курса факультета журналистики и политологии

ЕНУ им. Л.Н.Гумилева, Астана, Казахстан

Научный руководитель – А.Ишанова

С момента своего появления блоги проделали большой путь от безобидной забавы на просторах Интернета до реальной альтернативы существующим средствам массовой информации, своеобразной теневой медиа-империи, соперничающей с ними по уровню социального, культурного политического влияния, превращающейся в информационный канал для серьезных новостей и комментариев. До сих пор остается спорным вопрос о том, стоит ли относить блоги к новым средствам массовой информации или же в контексте современного времени пока об этом говорить еще рано? Цель данной научной работы: дать вразумляющий ответ на этот вопрос, а так же изучить функции современной блог-журналистике.

Блог (англ. blog) – это веб-сайт, основное содержимое которого это регулярно добавляемые записи, изображения и мультимедиа. Слово blog появилось на свет десять лет назад, когда Интернет только начал развиваться.

В декабре 1997 года Йорн Баргер предложил называть «интернет-дневник» кратко – weblog (от англ. logging the web, что переводится как «записывая события сети»). Слово прижилось, но в апреле 1999 года стало короче на две буквы. Питер Мерхольц (автор